

se bo vse korenito spremenilo in bo našel vsak na-
darjen in priden človek svoj kos kruha. Ne poma-
gajte sami ubijati nadarjenosti in veselja do učenja
pri vaših otrocih, pomislite, da so oni za kaj boljše-
ga ustvarjeni, kakor za hlapce pri Mahoriču, Bau-
mannu, Simu itd. Jugoslovanski piš pa bo tako ko-
renito pometal v Dravinjski dolini, da bodo različne
„šuljojtre“ brez sledu izginile.

Cene za krompir.

Vlada plačuje, kmetom krompir 100 kg po 20 K,
a vojno-žitno-prometni zavod ga prodaja po 45 K.
Tako zasluži židje in vojni dobičkarji, ki so pri tem
zavodu gospodje, za svoje papirnato delo celo 5 K
več, kot dobi kmet plačano za krompir, ki ga je mor-
al celo leto gojiti in trdo delati. 45 K zahteva vojno-
žitno-prometni zavod celo za krompir, katerega kup-
pec sam odzame pri kmetu. Pisec teh vrst je sam
videl račun vojno-žitnega zavoda, na katerem se je
nekemu podjetju zaračunal krompir v sosednji obči-
ni po 45 K. Torej židje smejo zaslužiti pri 100 kg 25
K, za „trudopolno“ delo, da so pisali dvojna pisma in
račune, a kmet, ki je dal njivo, gnoj, seme, živino in
delavce skozi celo leto ter je plačal davek, pa samo
20 K. Če to ni čisto navadni svindelj, kaj je še po-
tem! Slovenske kmete obsojajo nemški uradniki in
sodniki na velike kazni in globe, če n. pr. prodajo
kakemu Nemcu 1 kg jabolk za 5 ali 10 v dražje kot
je najvišja cena, nemški vojni dobičkarji in Claryje-
vi židje pa smejo zaslužiti z barantijo naših pridel-
kov ogromne svote ter hodijo svobodno okoli kot „naj-
poštenejši“ ljudje in kot „najboljši“ državljani.

Cepljeno trsje odda deželni odbor iz deželnih
trsnic. 140.000 komadov cepljenk, 100.000 div-
jakov in 1 milijon rozg. Cene za cepljenke za
premožne 2000, za vse druge 1000 K za 2000
komadov, divjaki za premožne 40, za druge 30 K,
rozge 25 K. Naročila se naj pošljejo takoj (eks-
presno) deželnemu odboru v Gradcu, najpozneje
do 15. novembra. Pri naročilu se mora natančno
navesti ime, stanovišče in stan naročevalca,
davčna občina, kjer leži vjograd, zaželjena vrsta
trte in zadnja pošta. Vsak naročilec dobi do 15.
januarja 1919 obvestilo, kje in koliko trt dobi. —
Slovenski vinogradniki podvizajte se! (27 Kienr.)

Razne politične vesti.

Avstrijska državna zbornica. V seji državne
zbornice dne 22. oktobra je vlada predlagala, da
izvoli zbornica odsek 26 članov za mirovna po-
gajanja. Kot prvi je govoril ministrski predsednik
Hussarek. O Wilsonovem odgovoru Avstriji je re-
kel, da upa, da se mirovna pogajanja ne bodo
razbila. Baval se je nato s cesarjevim oklicem na
narode. O Narodnih svetih je izjavil, da bo vlada
delovanje Narodnih svetov krepko podpirala. Go-
voril je nato o prehranjevalnih razmerah ter iz-
razil svoje globoko obžalovanje, da je vrednost
našega papirnatega denarja tako zelo pedla. Sklep-
čno je rekel, da sta dva pota, ki vodita do rešit-
ve velikih političnih vprašanj v naši državi in si-
cer pot s silo in pot sporazumljenja, toda odločiti
se je treba za poslednjo. Glede bodoče usode
Bosne in Hercegovine je pa mnenja, da je treba
to vprašanje rešiti v okviru države. Hussarekov
govor je bil tako medel, da ni zadovoljil nikogar.
še celo Nemci so mu ugovarjali z medklici: Vse
prepozno! Vršile so se nato razprave o vloženih
nujnih predlogih. Prihodnja seja v petek.

Interpelacije naših poslancev. V torkovi seji
državne zbornice sta stavila poslanca dr. Korošec
in Stanek interpelacijo, da se pošljejo jugoslovan-
ski, češkoslovaški in poljski polki nemudoma v
svojo domovino ter da se odpokličejo avstro-ogr-
ski polki z zapadne (nemške) fronte. Poslanec dr.
Benkovič je stavil interpelacijo glede političnega
preganjanja uslužbencev trboveljske premožne
družbe. V vojnem odseku avstrijske delegacije sta
pa stavila poslanca dr. Korošec in Stanek inter-
pelacijo, da se odpošljejo domov vsi črnovojniki,
stari 42—50 let ter da se sploh vsi črnovojniki
izpustijo iz črnovojniške službe.

Nemcem je dovoljeno hujskati. Ta teden smo
zopet doživeli nov dokaz „prijaznosti“ mariborske
cenzure napram slovenskim listom. Prvi drž. pravd-
nik Verderber je zaplenil cel članek „Obmejnim Slo-
vencem“ v ponedeljkovi „Straži.“

In take reči
nam mariborski državni pravdnik zapleni, dočim pa
sme Jahn v „Marburgerer“ in „Montagu“ divjati in
besneti čez Slovence, kakor mu drago. Gg. cenzorji,
le tako naprej to kratko dobo, ko še imate oblast nad
nami. Saj dolgo ne boste več z modrim svinčnikom

črtali „Straže“ in „Slov. Gospodarja.“ Na vaše me-
sto pridejo drugi!!!

Nemško Avstrijo so ustanovljali nemški po-
slanci dne 21. oktobra na Dunaju. Dočim vlada
pri Slovanih popolna edinost glede bodočih ciljev,
se Nemci ne morejo zediniti. Kak bi naj bil ustroj
nove Avstrije in pod katero vrhovno oblast bi naj
apadala? Voditelj socialnih demokratov dr. Adler
je zahteval demokratično ljudovlado (republiko),
krščanski socialci in nacionalci so pa za monarhijo,
t. j. državo, ki bi ji stal na čelu cesar ali kralj.
Za predsednika nemškoavstrijskemu političnemu
vodstvu so bili izvoljeni: nacionalc Dinghofer,
socialni demokrat Seitz in krščanski socialc Fink.
Zborovanje je sprejelo resolucijo, v kateri se za-
hteva, da se morajo v Nemško Avstrijo utesniti
vsi kraji, kjer prebivajo Nemci. Nemški narod se
bo odločno protivil vsakemu poizkusu priklopiti
kraje, kjer prebivajo nemški kmetje, delavci ali
meščani h kakim drugim državi. Nemška Avstrija
bo iskala stika z drugimi narodi v svrhu dohoda
do morja. Dokler se ne bo izvolila narodna skup-
ščina, katera naj izdela ustavo za novo državo,
bodo nemški poslanci zastopali Nemško Avstrijo
kot njeni odposlanci. Nemška Avstrija hoče biti
po svojih zastopnikih udeležena na mirovni kon-
ferenci. Nemški poslanci naj kot Narodni svet
vodijo vse priprave za upravo Nemške Avstrije.
Posebno pozornost se obrača na pretečo lakoto v
nemških krajih. Izvolil se je še poseben odbor
20 članov, ki bo v skupini poslancev izdelal po-
trebne predloge. Nekateri poslanci so zahtevali
naj se Nemška Avstrija priklopi Nemčiji, drugi so
zopet vstrajali pri zahtevi, naj ostane nova drža-
va pod Habsburžani. Zdi se, da je večina za pri-
klopitev Nemčiji.

Čehi so po svojem Narodnem izboru (svetu)
dne 19. t. m. sklenili, da se z Avstrijo sploh ne
pogajajo in da protestirajo proti raztrganju enot-
češko-slovaškega naroda. Največja briga češkega
Narodnega sveta je, da združi v popolnoma samo-
stojno državo ne samo ogrske Slovake, temveč
tudi lužiške Srbe v Nemčiji.

V Švico so odpotovali zastopniki Čehov in Ju-
goslovanov, da se tam posvetujejo z odposlanci
češkoslovaškega in jugoslovanskega inozemskega
odborna in z zastopniki četverosporazuma glede bo-
dočega razvoja slovanskih držav v Avstriji in gle-
de mirovnih pogajanj. Sedaj bi tudi Nemci radi
šli v Švico. Kakor se vidi Nemci vsak dan pre-
pozno vstanejo.

Nemci ponujajo Jugoslovanom roko. Nemški
listi, posebno „Tagespost“, so prišli do prepriča-
nja, da jim bo šlo brez Slovanov zelo slabo. Za-
to so se že nekoliko poboljšali in ponujajo Ju-
goslovanom roko v spravo. A ne vsi in tudi ne
prostovoljno. Tako delajo, ker so v sili. Maribor-
ski nemški listi pa še vedno huje hujskajo. Mar-
burgerca, glasilo spodajestajerskih nemčurjev noče
sprave z Jugoslovani, ampak zahteva, naj se voj-
ska nadaljuje.

Za Orniško janičarsko vzgajališče so poleg
notarja Bratkoviča, župnika Vogrina in kaplana Sa-
lamuna prispevali prost Jurkovič 500 K, L. Gregorič
v Ptuj 100 K, Ferdo Kralj v Ormožu 200 K, Jakob
Herg v Vinskem Vrhu 20 K, nadučitelj M. Vauhnik
pri Sv. Marku 20 K, K. Mikl pri Sv. Nikolaju 10 K,
dr. Luka Wolte, uradni vodja v Celju, 10 K, A. Sku-
šek, fotograf v Mariboru, 10 K in gostilničarka Ma-
rija Međen v Mariboru 5 K. — Jugoslavija je tukaj,
a ti ljudje so še tako zagamani v nemčurskega pol-
boga, da mu poklanjajo darila za vzgojo janičarjev.
Čudni ljudje!

Kako bo Maribor vaš, ko pa niste v njem več
varni! Mariborski Nemci se strašno kregajo nad ce-
sarjem, nad Wilsonom in nad vsem svetom, ker bode
Maribor spadal pod Jugoslavijo. Zakaj neki? Saj ni-
so več varni v našem mestu. Pred dnevi je prišel v
neko kavarno uradnik lista „Marburger Zeitung.“
Slovenski železničar ga pozdravi s klicem: „Zivijo,
Jugoslavija!“ Uradnik godrnja. Železničar mu odgo-
vori z dvema vročima zausničama. Godrnjač pobeg-
ne. Nikogar ni bilo, ki bi bil branil velikega Neme-
ca. V neki drugi gostilni sedi vesela družba. Prepe-
vali so slovenske pesmi. Oroslovemu pisarju in bru-
saču blizu Spaceka to ni bilo prav. Protestirala sta,
zakaj se v nemškem Mariboru prepeva slovenske
pesmi. Pristopi krepak mladenič in oba sta dobila —
„dobro“ plačilo. In tudi teh Nemcev nihče ni branil.
Časi se spreminjajo.

Jugoslovani v Ameriki so do sedaj nabrali za
novo jugoslovansko državo že 720 milijonov frankov
zlata. Nemci in nemčurji gobezdajo, da se nam bo v
ugoslaviji gospodarsko slabo godilo, da bo prišla na
nas velika svota dolgog Nemčije in Avstrije, da bo-
mo morali plačevati svoje ministre, zidati palače itd.
To je vse samo navadna laž in beganje naših ljudi.
Nam se ni ničesar bati. Za Nemce ne bomo plačevali
dolgov; za te ljudi ne vinarja, ne ficka. Naše finan-
ce bodo stale v našem interesu ugodno.

Nasvet nemčurjskim uradnikom. Naš
stajerski Narodni svet pripravlja predlog, da se
prijateljski svetuje zagrizenim nemškim in nemčur-
skim uradnikom po naših krajih, da naj že sedaj pro-

sijo za svojo premestitev v nemške kraje.

Za upravo naše Jugoslavije imamo dovolj lastnih lju-
di, ljudi naše krvi.

Narodnostno vprašanje v ogrskem drž. zboru.
V petkovi seji ogrske drž. zbornice dne 18. t. m. se
je vršila velika razprava o narodnostnem vprašanju.
Rumunski poslanec Vajda je v imenu Rumunov podal
izjavo, da zahteva v avstro-ogrski državi živeči ru-
munski narod uresničenje nezastarelih pravice nara-
dne samoodločbe. Slično izjavo je ob napeti pozorno-
sti zbornice podal poslanec Juriga kot zastopnik o-
grskih Slovakov v sobotni seji ogrske drž. zbornice
ter je med drugim izvajal sledeče: „Narodni svet slo-
vaškega naroda podaja po svojem zastopniku v po-
slanski zbornici sledečo izjavo: Pravica samoodlo-
be slovaškega naroda je znova vstala. Slovaški na-
rod zahteva biti zastopan na svetovnem mirovnem z-
borovanju po svojem lastnem zastopniku ter ne spre-
jema nikakega vplivanja na svoje zadeve od katere-
kolikihkoli strani.“ Madžarski oboli mogotei so obuli
zastopnika ogrskih Slovakov z grdimi psokami kot
izdajalec domovine itd. Klub madžarskemu pritisku
in zatirane ogrske Slovake in kljub madžarski stra-
hovladi je narodna zavest ogrskih Slovakov močno
vsplamtela.

Nemčija. Nemška vlada je dne 20. oktobra od-
govorila Wilsonu na njegovo zahtjo mirovno posla-
nico. Odgovor je zelo nejasen in gotovo Wilson ne
bo zadovoljen z njim. Glavno je, da nemška vlada
zagotavlja, naj nemški podmorski čolni ne potaplajo
več potniških ladij. Drugih Wilsonovih zahtev pa se
nemški odgovor izogiblje. — Iz Stockholma poročajo,
da zahteva četverosporazum od Nemčije: 1. Izpraz-
nitev nemških mest Metz in Strassburg, 2. odstop
Helgolanda in Kiela, 3. predajo vseh nemških P-čol-
nov in vsega nemškega trgovskega brodogoja. Urad-
no še ta vest ni potrjena, verjetna pa je, ker se ve-
dno bolj slišijo glasovi: Nemčiji Wilson ne bo prej
dovolil miru, dokler se sama ne bo ponižala in kot
premaganca in spokornica prosila svoje sovražnike
za mir.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Župnija Loče je dobil č. g.
Marko Žičkar, župnik pri Sv. Jerneju nad Ločami.

† Župnik Franc Zmazek. Od Sv. Benedikta v
Slov. gor. nam poročajo: Umril je ponoči od 18,
na 19. oktobra nagloma večečast. g. župnik in du-
hovni svetnik Fr. Zmazek. Pokojni je bil posve-
čen v duhovnika l. 1870; bil je star 74 let. Služ-
beval je kot kaplan pri Sv. Petru pri Mariboru in
v Starem trgu. Bil je župnik pri sv. Urbanu in
in leta 1893 župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.
Delo, katero je pokojnik izvršil z občudovanja vre-
dno vestrajnostjo pri farni cerkvi, posebno pa pri pod-
ružnici Sv. Treh Kraljev, je ovekovečil spomin za
vedno v benedički župniji. Srce Jezusovo, katerega
iskren častilec je bil pokojni, mu je gotovo milo-
stljiv sodnik. Počivaj v miru! Pogreb je bil v
torek ob 10. uri.

† Matija Slavič. V Bučočevcih v župniji Sv.
Križa na Murskem polju je v soboto, dne 19. okt.
zvečer umrl posestnik Matija Slavič, oče bogoslov-
nega profesorja g. dr. Matija Slaviča. Rajni, ki je
dosegel starost 77 let (rojen 25. decembra 1841),
je bil mož odločno katoliškega mišljenja, kalero je
v Slavičevi hiši udomačeno že od nekdanj. Saj je
ta hiša Jugoslovanom dala dala dva duhovnika-
bogoslovna profesorja: sin rajnega je bogoslovni
profesor v Mariboru, brat rajnega Franc Slavič pa
je bil jezuit, bogoslovni profesor in nazadnje bo-
goslovni ravnatelj med brati Hrvati v Sarajevu
(† 1909). Rajni Matija Slavič je bil razumen in
izvrsten gospodar, ki je v domači hiši svojim pri-
gospodaril blagostanje. Njegovo oko pa ni obviselo
na domači hiši, temveč je tudi bilo odprto jav-
nemu blagru. Rajni je bil ud okrajnega zastopa v
Ljutomeru, večletni načelnik krajnega šolskega svéta
pri Sv. Križu, ud krajnega šolskega svéta v
Vučji vesi, večleten župan in do smrti odbornik
občine v Bučočevcih. Za kmeta visoko izobražen,
se je udeleževal političnega življenja med Sloven-
ci od časa slovenskih taborov, ki se jih je z navdu-
šenjem udeležil. „Slov. Gospodarju“ je bil naroč-
nik od 1. njegove številke in Slov. Kmetijski zvezi
zvest in vodiljen pristaš od njega spočetka.
Naj mu bo Bog plačnik za vsa njegova dela! Nje-
govi duši svetila večna luč! G. bogoslovnemu pro-
fesorju in velespoštovanemu rodbini Slavičevi pa na-
še najiskrenejše sožalje!

Proti izvažanju poljskih pridelkov in drugih
živil, katere rekvirirajo pri slovenskih kmetih in jih
spravljajo v nemške kraje, je odločno ugovarjal z